

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Από Γραφείο Π.Δ.Β

Γ.Δ

10/10/23

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ

Ο Πρόεδρος

Αρ. Φακ.: 30.02.005.002.080

10 Οκτωβρίου 2023

Κυρία Αννίτα Δημητρίου
Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων
Βουλή των Αντιπροσώπων

Κυρία Πρόεδρε, Π.Δ.Β. Αννίτα

Ασκώντας τις εξουσίες μου δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος αναπέμπω στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση τον «περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2023», ο οποίος ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 21 Σεπτεμβρίου 2023 και κοινοποιήθηκε στο Γραφείο μου στις 26 Σεπτεμβρίου 2023, για να εκδοθεί με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος. Οι λόγοι της ως άνω αναπομπής, είναι οι ακόλουθοι:

2. Σκοπός του υπό αναπομπή Νόμου, είναι η τροποποίηση του άρθρου 27 του «περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου του 2003 έως 2018 (‘βασικός νόμος’), με την προσθήκη σε αυτό του νέου εδαφίου 5Α, έτσι ώστε η ποσότητα νερού, η οποία καταναλώθηκε για σκοπούς παγετοπροστασίας ή για σκοπούς κατάσβεσης πυρκαγιάς, η οποία επιφέρει επιπρόσθετες υδατικές ανάγκες που είναι πέραν του ελέγχου του καταναλωτή, να μην λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού της ποσότητας που δικαιούται να λαμβάνει καταναλωτής για σκοπούς άρδευσης. Επίσης, προβλέπει ότι για τις ειδικές αυτές περιπτώσεις το επιβαλλόμενο τέλος κατανάλωσης νερού θα καθορίζεται με Διάταγμα που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή.

3. Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία ισχύουν τα εξής: Οι αρχές τιμολόγησης του νερού στην Κύπρο ρυθμίζονται με τους «περί Τιμολόγησης και Μηχανισμών Ανάκτησης του Κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος Κανονισμούς του 2014» (Κ.Δ.Π. 128/2014), οι οποίοι εκδόθηκαν δυνάμει του άρθρου 32 του βασικού Νόμου. Το δε ύψος των δικαιωμάτων, τελών και άλλων χρηματικών ανταλλαγμάτων, που επιβάλλονται, καθορίζονται με άλλους Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο («Οι περί Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Δικαιώματα, Τέλη ή Άλλα Χρηματικά Ανταλλάγματα) Κανονισμοί του 2017 έως 2023) και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

4. Στη βάση των πιο πάνω, τα τέλη παροχής φρέσκου αδιύλιστου νερού άρδευσης από όλα τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα (ΚΥΕ), για γεωργική και κτηνοτροφική χρήση ή υδατοκαλλιέργεια είναι ενιαία παγκύπρια και καθορίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στα €0,17 ανά κυβικό μέτρο. Περαιτέρω, το ειδικό τέλος υπερκατανάλωσης καθορίστηκε στα €0,45 ανά κυβικό αντί στα €0,17, για γεωργική παραγωγή και κτηνοτροφία και αφορά τη χρήση ποσοτήτων που υπερβαίνουν την εκάστοτε εγκεκριμένη ετήσια ποσότητα από τα ΚΥΕ. Συγκεκριμένα, η κατανομή των διαθέσιμων ποσοτήτων στις διάφορες χρήσεις γίνεται στη βάση σεναρίου που ετοιμάζεται κάθε χρόνο από τα ΚΥΕ.

5. Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά το νερό που καταναλώνεται λόγω ειδικών καιρικών συνθηκών, όπως ο παγετός και η ανομβρία, υπάρχει ήδη πρόνοια στους Κανονισμούς της Κ.Δ.Π. 128/2014 (Κανονισμός 41) για τη δυνατότητα εξαίρεσής του από την ποσότητα υπερκατανάλωσης (δηλαδή για χρέωσή του στα €0,17 αντί στα €0,45 ανά κυβικό μέτρο, σε ό,τι αφορά το φρέσκο αδιύλιστο νερό άρδευσης).

Συγκεκριμένα, με βάση τον Κανονισμό 41 των ΚΔΠ 128/2014 προβλέπεται:

«Κατά την κρίση του Διευθυντή ή της Επιτροπής του κυβερνητικού υδατικού έργου, ανάλογα με την περίπτωση, η ποσότητα υπερκατανάλωσης δύναται να θεωρηθεί ότι καταναλώθηκε λόγω καιρικών συνθηκών οι οποίες επιφέρουν επιπρόσθετες υδατικές ανάγκες στη μεγάλη μάζα των καταναλωτών νερού

άρδευσης, όπως ανομβρία ή παγετοί, ή για άλλους λόγους που είναι πέραν του ελέγχου του καταναλωτή και, στην περίπτωση αυτή, ο καταναλωτής δεν χρεώνεται με το τέλος υπερκατανάλωσης όπως προβλέπεται στην παράγραφο (1).»

Τονίζεται ότι, η υπό αναφορά πρόνοια, ήδη τυγχάνει εφαρμογής όποτε κρίνεται σκόπιμο. Πιο πρόσφατα, έχουν εγκριθεί πρόσθετες ποσότητες νερού για αντιμετώπιση του παγετού στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου εντός του 2022 ενώ για το 2021 έχουν εγκριθεί πρόσθετες ποσότητες, λόγω ξηρασίας.

6. Με δεδομένο ότι οι περιπτώσεις των ειδικών καιρικών συνθηκών καθορίζονται και ρυθμίζονται με Κανονισμούς, η προσθήκη της περίπτωσης της παγετοπροστασίας στον υπό αναπομπή Νόμο, δημιουργεί ζήτημα αλληλοεπικάλυψης του ίδιου θέματος, μέσω του υπό αναπομπή Νόμου και των Κανονισμών της ΚΔΠ 128/2014, εφόσον με βάση τον Κανονισμό 41 της ΚΔΠ 128/2014, ποσότητα που καταναλώθηκε για παγετό δύναται να εξαιρεθεί από την ποσότητα υπερκατανάλωσης και να χρεωθεί στα €0,17 αντί στα €0,45 ανά κυβικό μέτρο. Αυτό, δημιουργεί σύγχυση, σύγκρουση δικαίου, και ανασφάλεια δικαίου.

7. Κατά τον ίδιο τρόπο αλληλοεπικάλυψη παρουσιάζεται και όσον αφορά το ύψος των τελών καθώς ενώ βρίσκονται σε ισχύ οι περί της Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Δικαιώματα, Τέλη ή Άλλα Χρηματικά Ανταλλάγματα) Κανονισμοί του 2017 έως 2023, οι οποίοι καθορίζουν την τιμή των €0,17 ανά κυβικό μέτρο, παράλληλα μέσω του υπό αναπομπή Νόμου θα εκδίδεται Διάταγμα, που επίσης θα καθορίζει τέλη.

8. Περαιτέρω, σε περίπτωση που τα τέλη καθοριστούν μέσω Διατάγματος, σε τιμή χαμηλότερη των €0,17 ανά κυβικό μέτρο, δημιουργείται ευνοϊκότερο καθεστώς αποκλειστικά για τις δύο κατηγορίες που περιλαμβάνονται στον υπό αναπομπή Νόμο (παγετοπροστασία και πυρκαγιά), εγείροντας θέμα διάκρισης στη βάση τα αρχής της ισότητας (άρθρο 28 του Συντάγματος) και συνεπώς άνιστης μεταχείρισης των δικαιούχων ύδατος.

9. Πέραν των πιο πάνω, ο καθορισμός τιμής χαμηλότερης των €0,17, μέσω Διατάγματος και μόνο για τις δυο αυτές κατηγορίες, θέτει τις κατηγορίες αυτές σε ευνοϊκότερο καθεστώς, σε πλεονεκτικότερη θέση χωρίς τεκμηρίωση, και ενδεχομένως να συνιστά κρατική ενίσχυση, η οποία θα πρέπει να εξεταστεί και ρυθμιστεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο (άρθρο 107 (1) ΣΛΕΕ) .

10. Επιπρόσθετα, στο ενδεχόμενο που για οποιουσδήποτε λόγους, η τιμή για τις δύο αυτές περιπτώσεις θα καθορίζεται σε χαμηλότερα επίπεδα από το ισχύον τέλος των €0,17, τότε οι ποσότητες που θα θεωρούνται ότι καταναλώνονται για τις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να καταμετρούνται, τεκμηριώνονται και επιβεβαιώνονται με ακρίβεια για την κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη μεγάλο αριθμό παραγόντων, όπως η τοποθεσία, το υψόμετρο, η χρονική διάρκεια και το είδος της φυτείας (και όχι κατά προσέγγιση, όπως καταμετρούνται στο παρόν στάδιο), για σκοπούς σωστής τιμολόγησης και ορθολογικής διαχείρισης των πόρων, το οποίο δημιουργεί πρακτικά προβλήματα και αυξημένο διοικητικό κόστος.

11. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία, οι πολιτικές τιμολόγησης νερού περιλαμβάνονται στα βασικά μέτρα τα οποία κάθε κράτος πρέπει να εφαρμόζει με σκοπό την ορθολογική και αποτελεσματική χρήση του νερού. Ειδικότερα, σε περιοχές όπως η Κύπρος, όπου η έλλειψη νερού είναι μόνιμο φαινόμενο, οι πολιτικές αυτές πρέπει να αποτελούν κίνητρο για την εξοικονόμηση του νερού. Το τέλος των €0,17 για παροχή φρέσκου αδιύλιστου νερού άρδευσης από όλα τα ΚΥΕ, είναι ήδη σε επίπεδα πολύ πιο χαμηλά από το συνολικό κόστος άρδευσης, το οποίο εκτιμήθηκε μετά από ειδική μελέτη στα €0,45/κ.μ. Οποιαδήποτε προσπάθεια μείωσης των τελών, εκτός του ότι συνηγορεί στην αυξημένη κατανάλωση νερού, πιθανόν να εγείρει και ερωτηματικά ή/και αντιδράσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

12. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, κρίνεται ότι ο υπό αναπομπή Νόμος, παρουσιάζει θέματα αντισυνταγματικότητας, απόκλισης από το ενωσιακό δίκαιο, σύγκρουση μεταξύ Νόμου και Κανονισμών και εγείρει θέματα πρακτικής δυσκολίας στην εφαρμογή του. Περαιτέρω, αμφισβητείται η αναγκαιότητα, εφόσον οι στόχοι του επιτυγχάνονται μέσω του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.

13. Με βάση τα προαναφερθέντα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων επανεξετάσει την απόφασή της, αποδεχόμενη την παρούσα αναπομπή.

14. Παρακαλείται η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να ακούσει σχετικά με την παρούσα αναπομπή τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Νίκος Χριστοδουλίδης
Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Κοιν.: - Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας
- Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
- Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2004 ΕΩΣ 2018

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.

13(I) του 2004
67(I) του 2009
113(I) του 2010
122(I) του 2012
159(I) του 2015
47(I) του 2018.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμους του 2004 έως 2018 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμοι του 2004 έως 2023.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 27 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (5), του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(5A)(α) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, η ποσότητα νερού η οποία καταναλώθηκε για σκοπούς παγετοπροστασίας ή για σκοπούς κατάσβεσης πυρκαγιάς η οποία επιφέρει επιπρόσθετες υδατικές ανάγκες που είναι πέραν του ελέγχου του καταναλωτή δεν λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του συνόλου της ποσότητας νερού που δικαιούται να λαμβάνει καταναλωτής για σκοπούς άρδευσης.

(β) Το επιβαλλόμενο τέλος για την ποσότητα νερού που καταναλώνεται για τους προβλεπόμενους στην παράγραφο (α) σκοπούς καθορίζεται με διάταγμα που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή.»

(Τελικό κείμενο ελεγμένο από γραμματέα στις 22.9.2023.)

Αρ. Φακ.: 23.02.063.173-2022

ΚΛΧ/ΜΕ